

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	3
2.	ACHTERGROND EN BESLUITVORMING	3
2.1	Achtergrond, probleemstelling en doel	3
2.2	Beleidskader	5
2.3	Te nemen besluit(en)	5
3.	VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	5
3.1	Algemeen	5
3.2	Alternatieven	6
3.3	Meest milieuvriendelijk alternatief.....	6
3.4	Referentie	7
4.	MILIEUASPECTEN	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Hydrologische effecten.....	7
4.3	Levende natuur.....	8
4.4	Bodem	9
4.5	Overige aspecten	9
5.	OVERIGE HOOFDSTUKKEN IN HET MER	9
6.	EVALUATIEPROGRAMMA	9
7.	VORM EN PRESENTATIE	9
8.	SAMENVATTING VAN HET MER	10

BIJLAGEN

1. Hoofdpunten van het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage
2. Samenvatting van ingebrachte zienswijzen en adviezen.

1. INLEIDING

Op de Oost-Veluwe, in het gebied tussen de A50 en het Apeldoorns Kanaal ter hoogte van de plaatsen Eerbeek en Loenen, ligt de drinkwaterwinning Schalterberg met een vergunning voor het winnen van 4,5 miljoen m³ grondwater per jaar voor de productie van drinkwater. De grondwaterwinning heeft invloed op gebieden die in de provinciale omgevingsplannen als verdroogd zijn aangemerkt. Om deze verdroging tegen te gaan wil drinkwaterbedrijf Vitens BV oppervlaktewater gaan infiltreren. Hiervoor is een vergunning van het bevoegd gezag, de provincie Gelderland, nodig voor het infiltreren van oppervlaktewater tot een maximum van 4 miljoen m³ per jaar. Voor het afgeven van deze vergunning moet een milieueffectrapportage (m.e.r.)-procedure doorlopen worden.

Bij brief van 7 juni 2006 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in diverse regionale dag- en weekbladen op 21 juni 2006.

De startnotitie heeft ter inzage gelegen van 22 juni 2006 tot en met 2 augustus 2006 bij de gemeenten Apeldoorn, Rheden, Brummen, Arnhem, Rozendaal en Ede en bij het bevoegd gezag (provincie Gelderland te Arnhem). De binnengekomen schriftelijke zienswijzen hebben wij samengevat en becommentarieerd (bijlage 2).

Een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. – verder aangeduid als 'de Commissie'- heeft op 31 augustus 2006 haar advies voor de inhoud van het op te stellen MER aan ons aangeboden. Het bedoelt aan te geven welke informatie het MER moet bieden om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies niet zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen. De hoofdpunten van het advies zijn weergegeven in bijlage 1.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Op de Oost-Veluwe ligt de drinkwaterwinning Schalterberg met een vergunning voor het winnen van 4,5 miljoen m³ grondwater per jaar voor de productie van drinkwater. De grondwaterwinning heeft invloed op gebieden die in de provinciale omgevingsplannen als verdroogd zijn aangemerkt en op de watervoerendheid van een aantal sprengen van cultuurhistorische en ecologische waarde.

De provincie heeft als beleid om de drinkwaterwinning Schalterberg te handhaven en duurzaam in te passen. Vitens ziet als initiatiefnemer goede mogelijkheden om door het infiltreren van schoon gebiedseigen oppervlaktewater de drinkwaterwinning veilig te stellen. Doel van de infiltratie is dus de verdrogende effecten van de winning op natuurgebieden en sprengen tegen te gaan.

Het grond- en oppervlaktewatersysteem wordt in de betreffende regio niet alleen beïnvloed door de winning Schalterberg maar ook door onder andere peilbeheer, andere

drinkwaterwinningen, industriële en particuliere onttrekkingen. Het is daarom belangrijk dat het MER inzicht geeft in het relatieve aandeel van deze diverse activiteiten op het grondwaterpeil en de afvoerdynamiek van de waterlopen. Dit is nodig om te kunnen beoordelen wat de voorgenomen activiteit en wijzigingen van de andere hierboven genoemde activiteiten per saldo hydrologisch opleveren. Tevens is dit een randvoorwaarde voor de evaluatie van de ecologische effectvoorspelling.

Daartoe is van belang dat voorafgaande aan de formulering van alternatieven en varianten voor Schalterberg op inrichtingsniveau als eerste stap een helder beeld wordt geschetst van de regionale context met daaruit afgeleid een zo specifiek mogelijk geformuleerde doelstelling voor de voorgenomen activiteit. Wat zijn maatschappelijke onaanvaardbare situaties door de onttrekkingen en welke besluiten zijn genomen om deze weg te nemen? Wat is het effect van de drinkwaterwinning Schalterberg in verhouding tot andere grondwateronttrekkingen?

Wij verzoeken daarbij aan te geven welke wensen er zijn op het gebied van de grondwaterstanden en wat de verschillende mogelijkheden zijn om grondwaterstanden te optimaliseren; bijvoorbeeld om tot het gewenste effect op de natuur te komen. Geef hierbij aan wat de voor- en nadelen zijn (op onder andere het gebied van milieu, natuur en kosten). Is, bijvoorbeeld, het effect van alleen opstuwing van de Vrijenberger Spreng niet al voldoende om het beoogde effect te bereiken?

Maak voor deze analyse van wensen, knelpunten en mogelijke maatregelen tenminste gebruik van de volgende studies:

- Reconstructie Veluwe: Achtergronddocument Water (Tauw 2003, in opdracht van de provincie Gelderland);
- Optimalisatie Drinkwatervoorziening Oost Veluwe 2020 (Tauw 2002, in opdracht van Nuon Water en Waterbedrijf Gelderland);
- Rapportage GGOR Veluwe (Royal Haskoning 2006, in opdracht van Waterschap Veluwe).

Het bestaande provinciaal beleid is erop gericht dat het pompstation Eerbeek wordt gesloten. U stelt voor de winning vooralsnog niet te sluiten. Geef aan op welke wijze de effecten van de winning worden verminderd in vergelijking met de situatie dat de winning Eerbeek zou zijn gesloten en de gestelde doelen (bestrijding verdroging) worden gerealiseerd.

Als tweede stap dienen vervolgens de effecten van de beste maatregel(en) in kaart te worden gebracht, waarbij wij er verder vanuit gaan dat uit bovengenoemde eerste analyse blijkt dat de voorgenomen ingreep (infiltratie) behoort tot de beste mogelijkheden om het gewenste effect te bereiken.

Met betrekking tot de beschrijving van de probleem- en doelstelling hebben wij de volgende aanbevelingen:

- Geef aan waarom de directe inzet van oppervlaktewater voor drinkwater voorziening geen optie is.
- Geef aan wat de ruimtelijke visies en doelstellingen voor het gebied zijn; wat is de doelstelling voor de Natura 2000-gebieden?
- Geef aan welke afwegingen in het kader van reconstructie- en waterhuishoudingplan zijn gemaakt met betrekking tot de waterhuishouding van het studiegebied.
- Maak helder over welke maatregelen om verdroging tegen te gaan uit het GGOR al is besloten en die dus als vaststaand kunnen worden beschouwd. Geef aan hoe groot het verdrogingprobleem nog zal zijn na het realiseren van deze maatregelen.
- Geef in het MER aan wat het aandeel van de drinkwaterwinning is in de totale verdroging van het studiegebied. Betrek hierbij: Wat is de huidige gemiddelde

jaarlijkse winning en is de verwachting dat deze in de toekomst zal stijgen of dalen? Wat is de invloed op de waterhuishouding in relatie tot die van andere grond- en oppervlaktewaterwinningen (zoals ten behoeve van de papierfabriek, wasserij en dergelijke)? Welke andere projecten lopen al om de verdroging aan te pakken?

- Geef aan wat de invloed zal zijn van de door het waterschap voorgenomen opstuwing van de Vrijenberger Spreng zonder infiltratie.
- Geef aan wat de argumenten zijn bij de streefbeeld(en) per spreng c.q. beek (tabel 4.1 in de Startnotitie).
- Geef aan in hoeverre de toekomst van de drinkwaterwinning onzeker is indien geen kunstmatige infiltratie zal worden toegepast
- Geef aan in hoeverre de plannen voor bevaarbaar maken van het Apeldoorns Kanaal invloed hebben op de keuze¹ voor de locatie(s) voor inname van te infiltreren water.

2.2 Beleidskader

In de Startnotitie staat een opsomming van relevant beleid. Geef in het MER expliciet aan welke randvoorwaarden dit beleid stelt aan de voorgenomen activiteit.

Geef op kaart aan waar de Natura 2000-gebieden liggen. Beschrijf de ecologische doelen (vernatting van natuurgebieden) die aan de voorgenomen activiteit ten grondslag liggen.

Geef aan voor welke wateren in het studiegebied een doelstelling volgens de Kaderrichtlijn Water geldt en wat deze doelstelling is.

De voorgenomen activiteit heeft invloed op het watersysteem. Dit betekent dat als hiervoor een wijziging van een ruimtelijk plan (streekplan, bestemmingsplan) nodig is, een watertoets moet worden uitgevoerd. Het is aan te bevelen de uitkomsten van deze toets in het MER op te nemen.

2.3 Te nemen besluit(en)

De Startnotitie geeft een goed overzicht van de te nemen besluiten. Geef in het MER tevens aan hoe de verschillende besluiten (infiltratievergunning, bouwvergunning, ontheffing Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet, Keur-ontheffing) met elkaar samenhangen en in welke volgorde deze besluiten genomen zullen worden.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De te onderzoeken voorgenomen activiteit betreft infiltratie van water in het winningsgebied tot een maximum van 4 miljoen m³ per jaar om de negatieve omgevingseffecten van de drinkwaterwinning Schalterberg te verminderen.

¹ Zie inspraakreactie 'Stichting Apeldoorns Kanaal', bijlage 2.

3.2 Alternatieven

Motiveer de keuze voor de herkomst van het te infiltreren water. Toon aan dat de geselecteerde bron voor oppervlaktewater te prefereren is boven andere bronnen. Houd hierbij rekening met de aan bepaalde bronnen verbonden risico's, zoals onvoldoende aanbod bij langdurige droogte of verontreiniging door verkeersongevallen langs het Apeldoorns Kanaal².

Beargumenteer de mogelijke plaatsen voor infiltratie rekening houdend met de locatie waar het gewenst is om de grondwaterstanden en watervoerendheid te optimaliseren en betrek deze informatie bij de ontwikkeling van alternatieven. Beschrijf tevens de inrichtingsvarianten voor de infiltratielocaties.

Werk realistische mitigerende en compenserende maatregelen uit voorzover nodig voor de effectvergelijking.

Beschrijf in het MER in ieder geval voor het voorkeursalternatief en het meest milieuvriendelijk alternatief de volgende aspecten:

- inname-locatie en herkomst van het oppervlaktewater;
- inname-debiet en verdeling hiervan over het jaar;
- voorbehandeling (zuiveringsproces, energiegebruik, chemicaliënverbruik en afvalproductie);
- aard, situering, ruimtebeslag en landschappelijke inpassing van de benodigde installaties, gebouwen en andere voorzieningen;
- wijze van uitvoering van de aanleg van de benodigde leidingen;
- situering en inrichting infiltratiegebied;
- bedrijfsvoering (frequentie en aard van werkzaamheden; daartoe benodigd materiaal);
- (natuur)beheer van de locaties.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Ontwikkel een realistisch MMA op basis van de in de startnotitie genoemde bouwstenen, terdege rekening houdend met de (cumulatieve) effecten van andere maatregelen die voortvloeien uit het beleid van provincie en waterschap, zoals opstuwning van de Vrijenberger Spreng, en maatregelen genoemd in de rapportage GGOR van het waterschap Veluwe, gericht op verbetering van de grondwaterstand en de afvoerdynamiek.

Wij onderschrijven de aanbeveling van de Commissie om het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) niet slechts te laten bestaan uit de in de startnotitie genoemde bouwstenen, maar bij een keuze voor infiltratievennen tevens inrichtingsmaatregelen in beschouwing te nemen die de potenties voor de ontwikkeling van natte natuur nabij het infiltratiestation verder optimaliseren. Te denken valt aan infiltratievennen die door een beperkte diepte, geschikte onderwaterbodem- en oevermorfologie en aansluitende begroeiing een venachtig milieu zo goed mogelijk imiteren.

² Zie de inspraakreactie van 'Stichting Apeldoorns Kanaal', bijlage 2.

3.4 Referentie

In de Startnotitie wordt aangegeven dat in het MER zowel de huidige situatie als het nulalternatief (huidige situatie inclusief de autonome ontwikkelingen) beschreven zullen worden.

Geef aan welke autonome ontwikkelingen plaatsvinden, mede in het licht van de in de Rapportage GGOR voorgestelde maatregelen (detailontwatering verwijderen, begrepen, dempen van waterlopen, afplaggen, waterlopen verondiepen, peil opzetten, (ver)plaatsen van stuwen, saneren van riooloverstorten en inlaat van oppervlaktewater). Betrek daarbij tevens de nu al door de beheerende instanties aangekondigde natuurtechnische maatregelen die in de nabije toekomst gerealiseerd gaan worden om de potenties voor natuur van de sprengen te verhogen.

Beschrijf ook de plannen met betrekking tot de handhaving van de grondwaterwinning Eerbeek, agrarische en industriële winningen en de effecten die deze hebben op de waterhuishouding in het gebied.

4. MILIEUASPECTEN

4.1 Algemeen

Beschrijf in het MER welke (hydrologische) modellen worden gebruikt en welke onzekerheden en onnauwkeurigheden die kennen. Maak duidelijk welke effecten tot op welke afstand het gevolg kunnen zijn van de voorgenomen activiteit.

Geef aan hoe groot de invloed van infiltratie zal zijn in het tegengaan van verdroging in het studiegebied.

4.2 Hydrologische effecten

De voorgenomen activiteit leidt op twee plaatsen tot hydrologische ingrepen, namelijk bij het innamepunt van oppervlaktewater nabij het Apeldoorns Kanaal en op de infiltratielocatie hoger op de heuvelrug. De onttrekking van oppervlaktewater kan bij gelijkblijvende oppervlaktewaterpeilen alleen door het Apeldoorns Kanaal worden aangevuld. Infiltratie op de heuvelrug leidt tot grondwaterstandverhoging en kweltoename binnen het gehele invloedsgebied van het pompstation Schalterberg. Dit betekent dat de grootte van het hydrologische modelgebied zich tot ruim buiten de 5 cm verlagingslijn van het pompstation dient uit te strekken. Voor de bepaling van de grondwaterstandveranderingen op de heuvelrug is het essentieel dat de beschikbare informatie over de heterogeniteit en de anisotropie van de gestuwde ondergrond in het grondwatermodel wordt opgenomen.

Omdat de toename van de verdamping (door grondwaterstandverhoging) vermoedelijk verwaarloosbaar mag worden geacht, is het netto effect van de ingreep op de regionale waterbalans op lange termijn neutraal. Binnen het onderzoeksgebied zal de ingreep leiden tot (1) een toename van de beekafvoeren en kwel die uiteindelijk precies gelijk zal zijn aan het geïnfiltreerde debiet en (2) tot een verandering van de verdeling van de totale afvoer over de beken. Voor een goede vergelijking van de alternatieven is daarom een model nodig dat de verandering van de beekafvoeren onder invloed van grondwaterstandveranderingen voldoende nauwkeurig berekent. Bij de kalibratie van het model dient de interactie tussen grondwaterstanden en beekafvoeren extra aandacht te krijgen.

Door de grootte van het freatische grondwatersysteem van de Veluwe zullen de effecten van de ingreep zich pas na langere tijd doen gelden. Vermoedelijk zal het 5 à 10 jaar duren voordat de helft van de uiteindelijke grondwaterstandverhoging en daarmee ook de helft van de toename van de beekafvoeren zal zijn gerealiseerd. In deze periode neemt de geborgen hoeveelheid grondwater in de heuvelrug met vele miljoenen m³ toe, die vanuit het Apeldoorns Kanaal moeten worden aangevoerd. Voor het monitoringsplan en het evaluatieprogramma is het van belang dat het hydrologische model de vertraagde doorwerking van de ingreep naar de verschillende beken goed berekent.

Geef in het MER aan hoe de verschillende beekafvoeren en de kwel ten oosten van het Apeldoorns Kanaal in de tijd zullen toenemen.

Geef aan wat de inname van water vanuit het Apeldoorns kanaal voor invloed zal hebben op de waterstand en waterkwaliteit van het kanaal. Beschrijf het effect door verminderde afvoer van water via het kanaal richting Apeldoorn.

4.3 Levende natuur

Beschrijf per waterloop en per gebied met grondwaterafhankelijke natuur de aanwezige soorten planten en dieren, hun beschermingsstatus en de habitateisen van de aanwezige soorten.

Beschrijf de te verwachten effecten van de voorgenomen activiteit op de ecologische doelen (vernatting van natuurgebieden) volgens eenzelfde systematiek.

Een aantal HEN/SED wateren³ scoort in de doelrealisatie ruim onvoldoende. Dit is met name gebaseerd op droogval van het systeem (GGOR, Royal Haskoning 2006, p. 18). In het algemeen ligt echter het grootste knelpunt bij normalisatie en waterkwaliteit (Witteveen+Bos, Startnotitie p. 22). Daarom is het noodzakelijk dat per waterloop behorende tot de HEN/SED categorie alsmede voor de natte natuurepaleis⁴ duidelijk wordt wat de specifieke knelpunten zijn.

Per alternatief dient een ecologische effectvoorspelling verricht te worden. Hierin dienen de effecten te worden doorgerekend van veranderingen in de hydrologie, eventuele veranderingen in waterkwaliteit en oppervlaktewaterdebieten en dynamiek daarin. Uit de effectvoorspelling moeten de effecten van de voorgenomen activiteit blijken op de aanwezigheid van soorten en de kwaliteit van de aanwezige ecosystemen.

³ De termen 'HEN-' en 'SED'-water komen voort uit de systematiek die het waterschap hanteert. Bij ecologische functietoekenning worden drie functies onderscheiden: basisniveau, de 'specifiek ecologische doelstelling' (SED) en het 'hoogste ecologische niveau' (HEN). Wateren met basisniveau kennen geen speciale doelstelling voor waternatuur. Bij de overige twee geldt een hogere ambitie. Bij SED-wateren is enige menselijke beïnvloeding echter nog toelaatbaar, terwijl bij HEN-wateren menselijke invloed zoveel mogelijk wordt uitgesloten. (bron: website Waterschap Rijn en IJssel).

⁴ Met 'paleis' worden natuurgebieden aangeduid waarvoor Gelderland en Nederland een bijzondere verantwoordelijkheid hebben. Deze natuurtypen komen nog maar op een beperkte oppervlakte voor en de kwaliteit laat dikwijls te wensen over. Het zijn de meest bijzondere restanten van het halfnatuurlijke landschap, zoals oude bossen, onbemeste graslanden, heide, hoogveen en waardevolle beken. De 'natte paleis' zijn dus de meest waardevolle stukken natte natuur van de provincie. (bron: website provincie Gelderland).

4.4 Bodem

Beschrijf in het MER wat de gevolgen van de voorgenomen activiteit kunnen zijn voor de bodemkwaliteit in het infiltratiegebied. Geef hierbij aan wat de risico's op en mogelijke aard van verontreiniging van de innamebronnen zijn.

4.5 Overige aspecten

Houd rekening met het (toekomstig) gebruik van het Apeldoorns Kanaal voor recreatievaart⁵. Geef aan in hoeverre recreatievaart en de winning van infiltratiewater uit het Apeldoorns Kanaal elkaar (kunnen) beïnvloeden.

Beschrijf de effecten van eventueel hogere grondwaterstanden op hiervoor gevoelige functies in bebouwd gebied, zoals woningen, wegen, parken. Geef aan waar mogelijke knelpunten op dit gebied liggen.

5. OVERIGE HOOFDSTUKKEN IN HET MER

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven' en 'leemten in milieu-informatie' hebben wij geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

6. EVALUATIEPROGRAMMA

Vanwege het lange-termijneffect van de voorgenomen activiteit is het sterk aan te bevelen ten behoeve van de evaluatie een langdurig monitorprogramma op te zetten. Essentiële onderdelen hiervan zijn monitoring van:

- de grondwaterstand in het studiegebied;
- het debiet van de sprengen;
- de waterkwaliteit in het studiegebied;
- de toestand van de doelsoorten in het studiegebied.

Bij de evaluatie van de monitoringsgegevens dient vanzelfsprekend niet alleen de voorgenomen activiteit beschouwd te worden, maar ook andere activiteiten die de te monitoren parameters kunnen beïnvloeden.

7. VORM EN PRESENTATIE

Voor de presentatie beveelt de Commissie aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst in het MER op te nemen;
- voldoende en recent kaartmateriaal met een duidelijke legenda en goed leesbare topografische namen in het MER te gebruiken.

⁵ Zie inspraakreactie van 'Stichting Apeldoorns Kanaal', bijlage 2.

8. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. De samenvatting moet in ieder geval de belangrijkste zaken weergeven, zoals:

- de besluitvorming en motivering van de keuze voor infiltratie;
- een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het MMA en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGE 1

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- een kwantitatieve beschrijving van waar en hoe de negatieve effecten van de huidige drinkwaterwinning Schalterberg optreden;
- een beoordeling van deze effecten in relatie tot het provinciale grondwaterbeleid;
- een beoordeling van de effecten van de drinkwaterwinning Schalterberg in relatie tot andere oorzaken voor verdroging;
- een vertaling van deze kennis naar een specifiek toetsbare doelstelling voor een duurzame inpassing van drinkwaterwinning Schalterberg;
- een duidelijke motivering waarom de voorgenomen activiteit tot de beste maatregelen behoort om het beoogde effect te bereiken, verwijzend naar de eerste stap zoals toegelicht in paragraaf 3.1 van dit advies;
- een kwantitatieve beschrijving van de effecten van de voorgenomen maatregel op de afvoer van de sprengen, op de terugdringing van verdroging en op de natuur in het plangebied;
- de ontwikkeling van een realistisch meest milieuvriendelijk alternatief vanuit het beeld 'Duurzaam omgaan met grondwater' en vanuit regionaal perspectief.

BIJLAGE 2

Inspraakreacties en adviezen

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Arnhem.

Het college deelt mede dat de startnotitie "Veiligstellen drinkwaterwinning Schalterberg" geen aanleiding geeft voor het geven van advies.

Het college van Burgemeester en wethouders van de gemeente Brummen.

Het college adviseert in de MER een onderzoek op te nemen naar de aanwezigheid van voldoende toevormogelijkheden van nieuw water voor het Apeldoorns Kanaal, vooral voor perioden van extreme warmte. Het kanaal heeft een hoge ecologische waarde welke bij een te laag waterpeil aangetast zou kunnen worden.

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rheden.

Het college deelt mede dat de startnotitie "Veiligstellen drinkwaterwinning Schalterberg" geen aanleiding geeft voor op- of aanmerkingen.

Stichting Apeldoorns Kanaal.

Samenvatting

De Stichting geeft aan begrip te hebben voor de plannen van Vitens maar plaatst vantevoren een aantal kanttekeningen, voornamelijk wat betreft de selectie van innamebronnen van oppervlaktewater, t.w.:

- Veldhuizer Spreng/Vrijenberger Spreng;
- Apeldoorns Kanaal;
- Combinatie Veldhuizer Spreng/Vrijenberger Spreng met Apeldoorns Kanaal, gebruik Albaplas als mengbekken.

De Stichting is van mening dat het Apeldoorns Kanaal als mogelijk innamebron voor oppervlaktewater buiten beschouwing zou moeten blijven.

Het Apeldoorns Kanaal is gegraven als vaarweg en is een fysiek verbindend element in de regio. De Stichting kiest voor een koers gericht op een volledig herstel van het kanaal in z'n oude glorie. Een herstel als vaarweg biedt de beste waarborg om de majeure cultuurhistorische waarden van het kanaal duurzaam voor het nageslacht te behouden. Daarnaast herbergt het kanaal ook belangrijke natuurwaarden. De Stichting onderkent het maatschappelijk belang van al deze waarden en spant zich in om bij te dragen aan oplossingen gericht op verenigbaarheid van deze functies. Het bestuur van de Stichting maakt zich ernstig zorgen dat de inname van oppervlaktewater uit het Apeldoorns Kanaal toekomstige recreatievaart ernstig zou belemmeren, c.q. onmogelijk zou maken.

Daarnaast is het Kanaal vanwege z'n ligging relatief gevoelig voor calamiteiten; jaarlijks raken 4 à 5 auto's te water. In de Startnotitie wordt gesproken van een goede monitoring van de waterkwaliteit, de Stichting is van mening dat dit soort risico's beter kunnen worden uitgesloten.

De Stichting pleit er dan ook voor het Apeldoorns Kanaal uitsluitend te gebruiken als vaarwater. Op dit moment worden er juist maatregelen getroffen om blokkades te voorkomen voor een toekomstige bevaarbaarheid van het Kanaal. Het wekt enigszins bevreemding wanneer er een innamepunt van oppervlaktewater in het kanaal zou worden gerealiseerd, waarbij de toekomstige recreatievaart ernstig wordt belemmerd, zo niet onmogelijk wordt gemaakt.

Albaplas + Vrijenberger- en Veldhuizerspreng als winning voor oppervlaktewater.

Deze keuze heeft als voordelen dat sprake is van gescheiden watersystemen, er is inname van oppervlaktewater mogelijk gedurende het gehele jaar en er is geen sprake van gevaar voor calamiteiten via de provinciale weg.

Nadeel van deze keuze kan zijn het optreden van tekorten voor de voeding van het kanaal. Het kanaal wordt uitsluitend gevoed door de in dit kanaalgedeelte uitmondende sprengen en beken. Tekorten kunnen worden opgelost door het oppompen van IJsselwater door het gemaal bij de Dierense sluis of het terugpompen van gebieds eigenwater naar het 1^e pand door het aanbrengen van pompinstallaties bij de vijf Noordelijke sluisen. Daarnaast zou de bijzondere natuur bij de uitmonding van de sprengen wellicht nadeel kunnen ondervinden als een groot gedeelte van het sprengenwater rechtstreeks naar de Albaplas wordt getransporteerd. Wellicht is hiervoor een technische oplossing denkbaar.

Berendsen Textiel Service B.V. te Klarenbeek.

Samenvatting

Berendsen Textiel Service B.V. (voorheen Wasserij de Lelie B.V.) exploiteert een wasserij aan de Klarenbeekseweg te Klarenbeek aan de uitmonding van de Veldhuizen Spreng in het Apeldoorns Kanaal. In een overeenkomst met het waterschap Veluwe is vastgelegd dat water mag worden onttrokken uit de Vrijenbergerspreng/Veldhuizen Spreng.

Voor de bedrijfsvoering is men volledig afhankelijk van een onbelemmerde inname van water uit deze Spreng. Het sprengenwater is relatief van goede kwaliteit.

Indien het voornemen van Vitens de kwaliteit van het oppervlaktewater zodanig beïnvloedt dat inname voor de procesvoering van Berendsen niet meer mogelijk zou zijn, zou moeten worden overgeschakeld op alternatieven. Inname van water uit het Apeldoorns Kanaal en/of de Albaplas door Berendsen is zonder extra voorzieningen voor waterzuivering en monitoring geen optie. Overschakeling op drinkwater betekent hogere kosten en ontharding van het water.

Berendsen Textiel Service B.V. is van mening dat in het MER moet worden meegewogen dat voor de bedrijfsvoering moet worden overgeschakeld op drinkwater.